

ETAPA JUDEȚEANĂ

13 martie 2026

SECȚIUNEA: PSIHOLOGIE

CLASA: a XII-a

- *Toate subiectele sunt obligatorii.*
- *Timpul de lucru: 3 ore*
- *Se acordă 10 puncte din oficiu.*
- *Total: 100 de puncte*

SUBIECTUL I: (20 puncte)

A. Citiți cu atenție enunțurile următoare. Pentru fiecare dintre acestea, scrieți cifra corespunzătoare enunțului și notați în dreptul ei litera A, dacă enunțul este adevărat, sau litera F, dacă enunțul este fals.

1. Deficiența reprezintă pierderea sau alterarea unei structuri ori funcții (anatomice, fiziologice sau psihologice).
2. Stilul de învățare activ este specific elevilor care tind să se concentreze pe aspectele teoretice, să speculeze asupra posibilelor rezultate.
3. Eșecul școlar poate fi cauzat exclusiv de factori interni ai elevului (nivel scăzut de inteligență, lipsa motivației).
4. Stilul cognitiv reflexiv se caracterizează printr-un timp de latență mai mare în luarea deciziilor, elevul analizând mai multe ipoteze înainte de a oferi un răspuns.
5. În deficiența de auz, reprezentarea este un analog al noțiunii, dar nu și un echivalent total al acesteia.

B. Citiți cu atenție enunțurile următoare și alegeți varianta de răspuns pe care o considerați corectă:

1. Radiațiile suportate de mamă în perioada sarcinii pot afecta dezvoltarea fătului, constituind:

- a) un factor genetic, afectând structura cromozomială transmisă ereditar.
- b) un factor exogen, care perturbă procesul de dezvoltare.
- c) un factor perinatal, ale cărui efecte devin observabile la naștere.

2. Stilul de învățare analitic, spre deosebire de cel sintetic, presupune că elevul:

- a) învață exclusiv prin memorare mecanică, fără a încerca să înțeleagă structura materialului.
- b) percepe realitatea ca pe un tot unitar, fără a acorda atenție detaliilor componente.
- c) preferă să descompună informația în unități logice mici și să examineze detaliile în mod secvențial.

3. Hipertelorismul reprezintă:

- a) distanța anormal de mare între organele perechi.
- b) absența congenitală a unui organ pereche.
- c) dezvoltarea asimetrică a emisferelor cerebrale.

4. La copiii cu deficiențe senzoriale, calitatea reprezentărilor depinde:

- a) de stilul didactic al profesorului.
- b) de calitatea reacțiilor compensatorii.
- c) capacitatea de concentrare asupra activității.

5. Disortografia reprezintă:

- a) o tulburare de scris caracterizată de nerespectarea regulilor de transpunere a limbii vorbite în text scris, din cauza traducerii incorecte a sunetelor;
- b) o tulburare care conduce la un scris dezordonat și greu de înțeles, în care spațierea este prea mare, literele mici sunt intercalate cu litere mari și sunt omise cuvinte sau litere.
- c) o întârziere în dezvoltarea capacității de comunicare scrisă, pe fondul deficitului de dezvoltare intelectuală.

SUBIECTUL al II – lea:

(35 puncte)

Citiți cu atenție textul următor și rezolvați sarcinile:

„Limbaajul joacă un rol deosebit de important în structura vieții psihice. Datorită lui, toate procesele psihice capătă sens. Mai mult, problemele de limbaj determină dezordini sau disfuncții la nivelul personalității.”

(Emil Verza, 2011)

- a) Definiți conceptul de tulburare de limbaj.
- b) Menționați doi factori de risc care pot determina apariția tulburărilor de limbaj.
- c) Descrieți tulburările de ritm și fluentă ale limbajului.
- d) Argumentați un punct de vedere personal referitor la rolul limbajului în dezvoltarea socio-emoțională a preșcolarului.
- e) Exemplificați două activități/strategii specifice pentru stimularea limbajului expresiv la copiii de vârstă mică.

SUBIECTUL al III – lea:

(35 puncte)

“Un mediu de învățare cu succes pe scară largă trebuie să conțină o varietate de moduri de învățare și arii de specializare, care să fie asemănătoare cu amploarea diversității umane. (...) Nu numai că este nefiresc și ineficient să le predai același material tuturor elevilor, în același fel și în același ritm, dar poate fi și distructiv pentru psihicul multor elevi și pentru stima lor de sine”.

(Louis Cozolino, Predarea bazată pe atașament, 2017)

Pe baza textului prezentat, realizați un eseu pedagogic în care să prezentați rolul/ importanța unei teme/teorii/idei psihopedagogice care urmează a fi dezvoltată în cuprinsul lucrării.

În elaborarea eseului veți avea în vedere următoarele;

- evidențierea unei teme/idei/ teorii sau a unui construct psihopedagogic, prin valorificarea textului suport;
- motivarea opiniei prin raportare la importanța sau la actualitatea acesteia în teoria și/sau în practica educațională;
- dezvoltarea problemei abordate prin argumentarea/ contraargumentarea cu diferite opinii cunoscute în literatura de specialitate, utilizând informații psihopedagogice, de natură științifică sau culturală (cel puțin 2 argumente);
- susținerea afirmațiilor prin exemple relevante desprinse din practica educațională, literatură, viața cotidiană etc.;
- formularea unor concluzii, a unor aprecieri, a unor reflecții personale;
- claritatea, coeziunea și coerența exprimării din punct de vedere logic, gramatical, științific;
- originalitatea modului de abordare.